

En artikel fra *KRITISK DEBAT*

NATOs krise og den transatlantiske konflikt.

Skrevet af: **Jan Øberg** | Offentliggjort: 14. august 2018

Oprindeligt offentliggjort med titlen "NATO's Crisis and the Transatlantic conflict." i *The Transnational*, (<https://transnational.live/2018/07/10/natos-crisis-and-the-transatlantic-conflict/>)

Oversat fra engelsk af Peer Møller Christensen.

Da Berlinmuren faldt, Sovjetunionen gik i opløsning og Warszawa-pagten forsvandt, argumenterede nogle af os for, at det rette svar på den nye situation ville være at nedlægge NATO og udvikle et nyt europæisk fredssystem og en politik for konflikthåndtering som kunne sættes i stedet for den militære sikkerhedstænkning, der var dominerende under Den Første Kolde Krig.

Jeg havde selv en særlig grund til at argumentere sådan på det tidspunkt. Som led i forskningen i forbindelse med min PhD (1981) om Danmarks forsvars- og sikkerhedspolitik i et globalt perspektiv, havde jeg interviewet et lille antal civile og militære medarbejdere på mellemlivsniveau i NATOs hovedkvarter i Bruxelles. De fortalte alle om tre grundlæggende forhold - og husk på at dette var i slutningen af 1970'erne eller omkring 10 år før den kolde krig sluttede:

- Mine forældre tilhører en generation, der ved, hvad krig er, og vi er her hos NATO for at forhindre en gentagelse (målet er at forebygge krig - hvilket ikke er det samme som fred, men lad det passere).

- NATO er skabt for at opretholde fred, ikke for at føre krig, og det vigtigste er art. 5 i vores traktat: Hvis et medlem bliver angrebet, skal alle komme til undsætning - "en for alle og alle for en" (det defensive princip, musketer-edens).

- Den eneste - *eneste* - grund, til at NATO eksisterer i dag, er Sovjetunionens og Warszawapagten eksistens og natur (*raison d'être*, et eksistentielt argument - dog lidt mærkeligt måske, fordi Warszawapagten blev oprettet i 1955, NATO i 1949 - men at definere verden sådan, at ens egen beskæftigelse kommer til at virke betydningsfuld er ikke noget nyt blandt mennesker).

Vestlige ledere - det vil sige indtil en af de værste, Bill Clinton, tiltrådte i 1994 - viste statsligt håndværk og fortalte Gorbachev, at de ikke ville udvide NATO en tomme, og at det delte Tyskland ville være neutralt, hvis det blev genforenet. Der var ikke tale om at nedlægge NATO i disse kredse - men ingen tog Gorbachev's intellektuelt fornuftige og visionære idé om et nyt Europæisk Hus alvorligt.

Nej, de havde *vundet* Den Kolde Krig. Sovjetunionen havde tabt og var nu en militær dværg i forhold til tidligere. Og dengang var den heller ikke forfærdeligt stærk: Warszawa-pagten militærudgifter

svingede mellem 60 og 80% af NATO's og var underlegen hvad angår teknologisk kvalitet, innovationskapacitet og disciplin - men kvantitativt stærkere, f.eks. hvad angår antallet af kampvogne.

Den Anden Kolde krig.

Vi befinder os nu i Den Anden Kolde Krig - som selvfølgelig ikke er en gentagelse af den første på grund af alle forskellene mellem verden dengang og nu. Ti af de tidligere Warszawa-pagtlande er nu fuldgældige NATO-medlemmer, stater som Sverige og Østrig der dengang var neutrale, har siden da opgivet den - kloge - politik. Og vær opmærksom på, at de militære udgifter i Rusland - et land som står overfor NATO's 29 - er på 8 pct. af NATO's - jo, du hørte rigtigt: Otte procent af NATO's militære udgifter på trods af al den propaganda om Rusland og Putin, der udgør en eksistentiel trussel mod Europa og USA, hvis ikke hele verden. Hvem påstår, at disinformation kun bruges af Rusland?

Clinton-regeringen besluttede at se bort fra løfterne og begyndte udvidelsen af NATO i 1994, med den nye (humanitære !!) interventionisme i Jugoslavien - uden at tage hensyn til situationens kompleksitet, sund fornuft og uden FNs sikkerhedsråds mandat og med den ene grove overtrædelse af folkeretten efter den anden, herunder bombningen af Serbien for at udskille en uundgåeligt mislykket statsdannelse, Kosovo-staten - den anden albanske stat i Europa. Åh Krim, hvilken forbrydelse i sammenligning!

Og så kom gradvist den ene efter den anden af de nye NATO-medlemmer helt op under Ruslands skørter i fuldstændig modstrid med landet psykologiske historie og legitime forståelse af sikkerhed i nærområderne.

Den visdom om blødere grænser og neutralitet, dialog og opbygning af tillid - som Finland, der startede OSCE, som Sverige under Palme, der formulerede " Common Security " og Tyskland under Brandt, der startede tilnærmelsen til Sovjet og Østpolitikken osv. - alt sammen er væk i dag.

Kunne man forestille sig en russisk alliance med 12 gange mere militær end USA, der optog Mexico og Canada som medlemmer. Jeg er sikker på, at Washington ville elske det.

Fakta, analyser, intellektuel forståelse er for længst gået fløjten - i vestlige mainstream medier og politik, fra højre til venstre, de sidstnævnte tror på humanitær intervention og menneskerettigheder, og er tilhængere af at bruge F-16 jagere.

Vi lever i farlige tider, fordi fakta, viden, videnskab og sund fornuft næsten ikke spiller nogen rolle længere. Og fordi fredsdiskursen er forsvundet for årtier siden.

Dagens vestlige sikkerhedspolitiske ledere er antiintellektuelle, tilsyneladende uvidende om deres moralske ansvar og under meget mindre kontrol, end da Dwight D. Eisenhower i sin farveløse tale i 1961 advarede verden og USA selv om Det Militær-industrielle Kompleks. (Velsign ham for at gøre det og forband dem, der aldrig lyttede, men gjorde dette kompleks til en kræftsvulst på den vestlige civilisation).

99% af disse sikkerhedschefer ville ikke kunne komme med en intellektuelt anstændig definition på begreber som afskrækkelse, defensiv / offensiv, konfliktløsning eller fred. De skriver ikke bøger.

Men - i det mindste nogle af dem har en knap tæt på sig, som de kan bruge til at slå millioner ihjel.

I dag står vi over for en vestlig militaristisk kræft, hvor politikken styres, ikke af MIK, Det Militær-industrielle Kompleks, men af MIMAK. Det Militær-industrielle Medie Akademiske Kompleks. Og det er faktisk uden for enhver demokratisk kontrol.

Fjender opfindes og markedsføres, den ene efter den anden og de nye masseødelæggelsesvåben består af markedsføringsvirksomheder, militære akademier, militærpersoner på civile institutter, militære selskaber der påvirker/styrer mediehistorier, censur på sociale medier(Facebook og Google) osv. (Tænk på Syrien siden 2011).

I det store og hele er dette forklaringen på alle krige, især i Mellemøsten, alle de millioner, der er døde og sårede, al det had og den terrorisme, som takket være den idiotiske amerikanske globale krig mod terror siden 11. september 2001 har øget antallet af døde og sårede i politiske terrorhandlinger fra ca. 1100 til 32000.

Den omvendte proportionalitet mellem intellektuel og militær kapacitet er i sig selv den største trussel mod menneskehedens overlevelse.

Det er også fraværet af - eller den voldsomme magtesløshed - en levende offentlig dialog om fred, sociale fredsaktioner og fredspolitik. Ingen regering har fredsrådgivere, ingen regering overvejer overhovedet at matche investeringerne i militær forskning med investeringer i fredsforskning, og ingen regering har en fredspolitik eller minister. De synes ikke engang, at sådan noget kunne være en god ide.

Diskursen, som jeg sagde, findes ikke. Militarismen - Juggernaut - er uden bremses. Og sådan er vi endt i Den Anden Kolde Krig, som mere kyndige og ansvarlige mennesker ville have undgået.

Tegn på Nato's Krise.

Folk taler alt for meget om personen Trump, og alt for lidt om det system, der bragte ham på scenen og i vidt omfang kører ham - for så vidt som nogen overhovedet kan køre Trump. Husk på at Kennedy blev dræbt kort efter at han havde holdt en revolutionerende tale om en ny fredsorden for verden.

Den dag, hvor vi taler lige så meget om MIMAK som om Trump og hans sexliv eller Tweets, kan der være håb - men forvent ikke det vil ske i medierne og i en vestlig, kristen kultur, der er besat af individer og individuel moral og knap nok kan stave til ordet *struktur*. MIMAK er en struktur der ikke ligefrem er godartet - men har man nogensinde hørt om det i den almindelige presse?

1. Siden 1989 har Vesten - ikke Rusland - undermineret betydningen af international ret; det begyndte i Jugoslavien - sandsynligvis den mest betydningsfulde begivenhed siden 1989 hvad angår konsekvenser for det pågældende land, regionen, Europa og verden.
2. Vi har et Mellemøsten der er uopretteligt ødelagt - fysisk, økonomisk (fx gennem sanktioner), kulturelt og giver grobund for terrorisme.
3. Vi har en amerikansk unilateralisme, USA Først, en hulter til bulter-politik, som konsekvent ser verden derude som fjender - på den ene eller den anden måde - NATO-allierede, Rusland, Kina, Mellemøstlige ledere, Nordkorea - og hvis største bidrag til resten af verden er : trusler, handelskrige, sanktioner, skældsord, våbenleverancer til autoritære allierede som Saudi-Arabien, der ikke ligefrem kan kaldes et demokrati, og nu er den stat i verden som har det tredjestørste militærbudget - større end Ruslands.
4. Vi har Tyrkiet, NATOs næststørste militærmagt, der stort set har trukket sig ud, og har bidraget kraftigt til ødelæggelsen af Syrien, har amerikanske atomvåben på sit territorium, bliver mere og mere autoritært (hvilket næppe er foreneligt med NATOs forsvar for demokratiet) og indgår den ene handel efter den anden med ærkefjenden Rusland. Med andre ord et meget alvorligt problem for NATO.
5. Vi har et NATO, der ikke har gjort noget under sin tilsyneladende hjernevaskede generalsekretær Stoltenberg - engang en højt respekteret norsk statsminister med humanistisk familiebaggrund - der taler som en amerikansk bugtalerdukke om hvor gode alle de konfronterende, ekspansive initiativer er - alle legitimeret med de samme tre mantraer: Sikkerhed, stabilitet og fred - som ingen af disse initiativer vil føre til.

6. Vi har nu en Trump- regering, der forsøger - for Gud ved hvilken gang i de sidste 4-5 årtier - at sælge argumentet om, at "europæerne burde betale mere"! Den magiske formel er "2 pct. af BNP" - uden den mindste analyse af eksisterende trusler eller muligheder! Hvis et land trives generelt, skal alliancen styrkes militært? Og omvendt? Intellektuelt er dette nonsens, ganske enkelt. Det har intet med sikkerhed og fred at gøre.

Desuden er alle, der bare ved en smule om disse spørgsmål, helt bevidste om, at USA er i Europa for USA's skyld, ikke for europæernes blå øjnes skyld. Europa har altid været og forbliver det fremskudte forsvarsområde for det amerikanske territorium, og det er i Europa, krigen skal kæmpes, ikke på amerikansk territorium. Derfor det ballistiske missilforsvar i Europa - der kan nedskyde, et hvilket som helst gengældelsesmissil, Moskva kunne affyre som svar på et amerikansk angreb - og skyde det ned over Europa.

Hver eneste fremskudt bastion, hvert eneste nyt NATO-medlem, er i dag langt mindre sikker end tidligere. Hvorfor? Fordi når du går med i en alliance og gør grænserne hårde - så er der ingen måde at undgå, at det russiske militærs *defensive* forberedelse på et angreb, vil rettes mod hvert enkelt af disse lande. Enkel militærlogik - enhver NATO-general ville gøre det samme, hvis han befandt sig i en russisk militær planlægningsenhed.

7. Vi har et NATO, der forsøger at genopfinde sig selv, fordi man er ved at løbe tør for logikken fra slutningen af Den Første Kolde Krig. Læs blot traktaten, der fastslår, at NATO skal overholde FN's Charter og løse konflikter med fredelige midler, støtte demokrati og frihed og internationalt ... NATO er i dag en kriminel organisation i den forstand, at den konsekvent krænker alt, hvad den blev grundlagt for at fremme, og endda arbejder imod sine egne fine principper!

8. Siden 1990'erne har NATO's medlemslande overtrådt folkeretten og sit eget charter, hvori det hedder, at det handler om Europa og Nordamerika. Hvad skal NATO så med et nyt kontor i Kuwait, med forpligtelser langt uden for medlemslandene, med formaliseret samarbejde med Golfstaterne og med en dansk ambassadør som mellemmand ?

9. Endelig, og vigtigst af alt, har NATO-medlemmer investeret milliarder af dollars for at øge deres sikkerhed. Hvordan kan det så være, at vi nu befinder os i en ny kold krig ? Hvorfor taler alle om behovet for endnu større investeringer i denne ene form for sikkerhed, den militære? Hvordan kan det være at en så veludrustet alliance føler sig truet - og mangler en ægte tillidsskabende samarbejds politik med sin gamle fjende, Rusland? Hvordan kan det være, at NATO-medlemmernes krig mod terror kun har skabt mere terror ? Hvordan kan det være, at demokratiet og friheden, som NATO skal beskytte, også synes at være i krise ? Hvorfor alle disse krige, ødelagte lande og flygtningeproblemer - i stedet for fredsskabelse med fredelige midler og en langt mere fredelig verden ?

Noget er galt. Meget, meget galt - med NATO.

NATO er, hvad dets medlemmer gør det til: Omdan det fuldstændigt eller nedlæg det.

Man kan nu tænke, at jeg ovenfor blander "NATO - alliancen" sammen med "NATO -medlemmerne". Rigtigt! Der kommer et tidspunkt, hvor en klub, der engang havde ædle formål, falder fra hinanden på grund af dets medlemmers hensynsløse, umoralske og forfatningsstridige adfærd. Kernen holder simpelthen ikke. Der kommer et tidspunkt, hvor man ikke kan opretholde en egentlig skelnen mellem organisationen og dens medlemmer. Kald det kompromitteret, korrupsion, demoralisering eller forfald og tænk for eksempel på Det Svenske Akademi.

NATO bliver 70 næste år. Alder er ikke i sig selv et argument for eller imod noget. FN er endnu ældre, og dets charter er stadig det vigtigste regeringer nogensinde har underskrevet.

Men NATO's medlemmer har, under USA's ledelse, undermineret organisationen og alle de ædle principper, den engang stod for. (Også ved at have atomvåben, som ikke er nævnt i traktaten, men krænker enhver tanke om fredsskabelse med fredelige midler). Især siden slutningen af Den Første Kolde Krig har dens nettobidrag til verden været negativt, destruktivt. NATO står i dag for North Atlantic Treaty Obsolescence ("Forældelse af Den Nordatlantiske Traktat", oversætterens bemærkning)

Konklusionen må være, afskaf NATO som vi kender det!

Lad os bruge jubilæet til at diskutere, hvordan NATO kan overleve i en helt ny form og undgå dens tidligere fjende, Warszawapakten's, skæbne - uden hvilken den burde være blevet stærkt omdannet eller afskaffet for omkring 30 år siden.